

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที่ 20-26 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2561 หน้า 18 มูลค่าข่าว 137,808.-

ส่วนวิเคราะห์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

★ รายงานพิเศษ

พิษภัย เศรษฐกิจ แสงแก้วเพชร

เรือล่มภูเกิด ไม่ได้สูญแค่ชีวิต แต่เศรษฐกิจ-ท่องเที่ยวไทยดับไปด้วย นักวิชาการชี้ ทำไมไทยขาดเงินไม่ได้!

เหตุเรือล่มที่เกิดขึ้น ณ จังหวัดภูเก็ตไม่ได้ดับสูญแค่ชีวิตของชาวเงินเกือบครึ่งร้อย แต่ในแง่เศรษฐกิจท่องเที่ยวถือว่าดับไปด้วย

ข่าวเรือข่าวแรงข่าวหนึ่งซึ่งไม่ควรมองข้าม คือกรณีที่น่ายัช่าย ระพีพล นายกษมาคมธุรกิจท่องเที่ยวอันดามัน กล่าวว่ายอดการจองห้องพักใน จ.ภูเก็ต ในช่วง 2 เดือนข้างหน้า หายไปแล้วกว่าร้อยละ 70 กระทบรายได้ไม่น้อยกว่า 42,000 ล้านบาท

จึงเรียกร้องให้รัฐบาลเรียกความเชื่อมั่นกลับมามีได้ภายในระยะ 3 เดือน เพื่อไม่ให้กระทบรายได้ท่องเที่ยวใน จ.ภูเก็ต ที่เติบโตกว่าปีละ 350,000 ล้านบาท

ข่าวนี้เกิดเป็นเอฟเฟกต์ตกเป็นระยะๆ แม้จะจำกัดให้สัมภาษณ์ขอโทษจากปากรองนายกฯ ฝ่ายความมั่นคงหลังจากคำให้สัมภาษณ์รอบแรกกระทบกระเทือนใจของชาวจีนออกไปแต่ขึ้นข้อโต้แย้งพร้อมเสียงที่ (ไม่) สรรเสริญออกมาอย่างกระหน่ำ

สัปดาห์นี้ผู้เขียนจึงอยากพาไปสนทนาประเด็นร้อนทั้งหมดนี้กับอาจารย์ยุคลสวัสดิ์ ภาควิชาการศึกษานักวิชาการจากสาขาการสื่อสารและการท่องเที่ยววิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มศว. ที่สอนนิสิตเรื่องการจัดการในสถานการณ์วิกฤตเกี่ยวกับการท่องเที่ยวซึ่งเรื่องเหล่านี้มีบรรจุอยู่ในหลักสูตรแล้ว

ยุคลสวัสดิ์มองว่าช่วงนี้ถือเป็นโอกาสที่ดีที่ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะหันมามองในเรื่องของการจัดการในภาวะวิกฤต โดยเฉพาะวิกฤตที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวอย่างกรณีที่กำลังลง-ขุนนางนอน จังหวัดเชียงราย หรือว่าเหตุการณ์ที่จังหวัดภูเก็ต การจัดการในภาวะวิกฤต

ถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก

การ Take Action ให้ไวรวดเร็วมีประสิทธิภาพโดยมีการประสานการทำงานจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ถือว่าเป็นหลักสำคัญที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝันได้อย่างมีคุณภาพ

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะมีแบบแผนในการกำหนดว่าเมื่อมีเหตุหนึ่งเกิดขึ้นควรมีหน่วยงานไหนเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง จะดำเนินการอย่างไร ใครจะเป็นผู้แถลงใครเป็นคนจัดการกระบวนการ แผนขั้นตอน 1, 2, 3, 4 จะเป็นอย่างไร เพราะเราได้รับบทเรียนมาในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ถึง 2 เหตุการณ์ใกล้เคียงกัน

อย่างที่จังหวัดภูเก็ต ผมก็เชื่อว่ามีการบริหารจัดการที่ดี เพียงแต่ว่าเมื่อเทียบกับการสูญเสียที่เกิดขึ้นหรือภาพต่างๆ ที่ออกมาจากเหตุการณ์นี้ถือว่าไม่ได้มีการบริหารจัดการที่ดีหรือไม่เป็นระบบเหมือนที่เขียงรายอย่างเหตุการณ์สีนามิในอดีตครั้งนั้นใหญ่มาก จากนั้นเรามีแบบแผนการกระตุ้นกันมา ทุกคนตื่นตัวมาก

มาวันนี้ ถ้าเราล้มบาทบทหนักๆ ก็จะเห็นได้ว่าถ้าเราจัดการอย่างรวดเร็วในทุกครั้ง ปัญหาที่จะบานปลายใหญ่โต ก็จะถูกจำกัดวงความเสียหายทั้งการสูญเสียและความรู้สึกได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ ต้องไม่ลืมว่าปัจจัยในการตัดสินใจไปเที่ยวที่ไหนสักแห่ง คนเราจะมองอยู่ 2 อย่าง

1. เรื่องราคาความคุ้มค่า
  2. มองเรื่องของความปลอดภัย ซึ่งตรงส่วนนี้ในวันนี้นั้นกลายเป็นปัญหาทั้งคู่
- ภาพลักษณ์ไทยเราในสายตาของบางทัวร์ถูกมองว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาประหยัดราคาถูก (ทัวร์

ศูนย์เที่ยวอังกฤษ) ขณะนี้เรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยก็ดูจะอ่อนไหว

ความรู้สึกของนักท่องเที่ยวเมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งขึ้นไปแล้ว การที่จะแก้ไขผู้ตื่นความรู้สึกกลับมาต้องใช้เวลาอย่างมาก รวมถึงต้องพึ่งพาอีกหลายองค์ประกอบกว่าที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาเชื่อมั่นเราได้

คราม่า เงินเยียวยาช่วยเหลือหลายสิบล้าน

ปรากฎการณที่่เกิดขึ้นบน Social Media ที่มีคนไทยจำนวนหนึ่งแสดงความคิดเห็นไม่พอใจการเยียวยาการณที่่ถูกเก้ตโดยใช้เงินหลายสิบล้านบาท

ถ้าเรามองตามระเบียบ-ตามกฎหมาย จะพบว่ามีมาตรฐานกำหนดไว้อยู่แล้วทุกๆ ประเทศทั่วโลกก็มีส่วนนี้

ไม่ยากให้มองด้วยความรู้สึก เพราะนี่คือกระบวนการพื้นฐานของทุกๆ ประเทศที่มีเหมือนกันงบประมาณนั้นๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบเขามีการจัดเตรียมรองรับกันไว้อยู่แล้ว ไม่ว่าจะมาจากรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวหรือแม้แต่บริษัททัวร์ที่่ทำถูกต้องเขาต้องมึงบเงินปรกานไว้

ต้องไม่ลืมว่ายังมีสายตจากกลุ่มคนที่ไม่ได้รับผล กระทบจากเหตุการณ์นี้โดยตรง แต่เขาก็ติดตามข่าว มันส่งผลถึงความเชื่อมั่นและตัดสินใจว่าเขาจะเดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านเราหรือไม่ เพราะภาพลักษณ์บวคความวางไว้ใจเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก

เงินที่่จ่ายชดเชยไปอาจจะสามารถที่จะช่วยสร้างความมั่นใจในอนาคตว่าประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย และมีกระบวนการในการดูแลเยียวยาเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่่ไม่คาดฝันขึ้น

มันเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องมีและทุกประเทศก็่มีเหมือนกัน

คนไทยลืมนง่าย ใสใจไม่นาน แล้วค่อยตื่นตัวใหม่เมื่อมีเหตุเกิดซ้ำ

! เป็นเรื่องธรรมดาของสังคมเราเมื่อเกิดเรื่องขึ้นครั้งหนึ่ง มักจะตื่นตัวกันทีหนึ่ง เราก็จะมองหาดันเหตุมองหาผู้รับผิดชอบผ่านไปสักพัก คนจะหลงลืมหรือลเลย การมีส่วนร่วมของผู้คนในสังคมค่อยๆ ถอยหายไป เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ยากให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก ผมมองว่าไม่ต้องไปมองที่ชาติอื่นชาติใดเลย คนไทยนี่แหละที่่ต้องมิจิตสำนึก ในการที่จะรักษาสีหี

ประการแรก ถ้าหากคนไทยมีจิตสำนึก ก็ไม่ควรรไปเป็นอนมินีหรือไปมีส่วนร่วมในกระบวนการที่่ฝ่าฝืนกฎหมาย ถ้าเราไม่เข้าไ้ร่วมตั้งแต่แรกก็ช่วยได้

ประการต่อมา เรื่องนี้สำคัญมาก คือการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้กฎหมายหรือผู้ที่่กำกับดูแลมาตรฐาน หากมีการหมั่นตรวจสอบทำซ้ำๆ ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบระเบียบได้มาตรฐานจริงจริง ก็น่าจะทำให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาวได้

แต่ที่่ผ่านมาเจ้าหน้าที่่มักจะแข็งขันในช่วงแรกๆ พอผ่านไปสักระยะหนึ่งอาจจะรู้สึกวางใจว่าไม่เป็นอะไร ที่่มาของเหตุการณ์ไม่คาดฝันก็่เลยเกิดขึ้น

อีกหนึ่งช่องว่างของโหวงข้อปัญหาที่่คือ "ปริมาณ" อย่างที่่จังหวัดภูเก็ตถือว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก มีผู้ประกอบการเยอะ จึงไม่แน่ใจว่าจำนวนของผู้ประกอบการ / นักท่องเที่ยวที่่มาที่่หมดคลองหรือเพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่่บังคับใช้กฎหมายหรือไม่

ถ้ากำลังในส่วนนี้ไม่พอต้องเพิ่มภาคีเครือข่าย

พูดง่าย ๆ คือ ในหมู่ผู้ประกอบการก็่ต้องช่วยกันตรวจสอบกันเองเป็นหูเป็นตาที่่เอง ที่่ต้องคิดแบบนี้เพราะว่าเมื่อเกิดเหตุขึ้นมาแล้ว มันไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเพียงแค่บริษัทเดียว แต่มันส่งผลกระทบต่อภาพรวมของทั้งจังหวัด

นิยามการท่องเที่ยว คือช่วงเวลาแห่งการหาความสุขให้แก่ตนเองและครอบครัว คนที่่เขาจะตัดสินใจไปเที่ยวที่่ไหนหรือไม่ไปที่่ไหน ต้องไม่ลืมว่าไม่มีใครอยากเอาชีวิตมาทิ้งไว้ ถ้ายังไม่ทำจริงจริง คนจะมองประเทศเราไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

ทำไมถึงขาดนักท่องเที่ยวเงินไม่ได้

! ตลาดการท่องเที่ยวของเราต้องยอมรับว่านักท่องเที่ยวเงินขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี หลายบริษัท หลายองค์กร แม้แต่ธุรกิจของครอบครัวหลายๆ ครอบครัวต่างก็่กระโดดเข้ามาเปิดบริษัทที่่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อรองรับคนเงิน

ถ้าหากเรายังจัดการปัญหาที่่กู่ความเชื่อมั่นไม่ได้ มันจะกระทบในวงกว้าง อาทิ เรามีร้านอาหาร เมื่อนักท่องเที่ยวลดน้อยลงก็่จะกระทบไปทุกๆ ภาคส่วน พ่อครัว พนักงานเสิร์ฟ บริกร แม้กระทั่งตลาด-การ

ซื้อวัตถุดิบ มันจะกระทบหมดเป็นวงจรแล้วจะแก้ไขกลับคืนได้ยาก

ส่วนที่่ว่าทำไมเงินถึงโดดเด่นและสำคัญแม้ว่าที่่ผ่านมาภาพลักษณ์ของคนเงินที่่คนไทยจดจำคือภาพไม่เง่าเงา

ความเป็นจริงนั้นเราจะขาดเขาไปไม่ได้ ผมอยากให้มองว่านักท่องเที่ยวทุกๆ ชาติที่่ที่่ได้คุณภาพและไม่มีคุณภาพ เพียงแต่ว่านักท่องเที่ยวจีนเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่อันดับ 1 ของไทย เพราะฉะนั้นมีคนจำนวนมากเวลาเกิดปัญหาหรือเราเห็นพฤติกรรมบางอย่างจะเห็นได้ชัดกว่าชาติอื่นเพราะเข้ามามากที่สุด

สาเหตุที่่ที่่นักท่องเที่ยวจีนยังคงมีความสำคัญกับแวดวงการท่องเที่ยวของไทย

ประการแรก คือเรื่องของ "ปริมาณ" ทุกวันนี่เราได้พึ่งพาสวนของรายได้ธุรกิจในรอบหลายปีที่ผ่านมา ธุรกิจมากมายถูกเปิดขึ้นมาเพื่อรองรับกับตลาดเงินโดยเฉพาะ

หรือในบางเมืองอย่างเช่นจังหวัดเชียงใหม่ เราก็จะทราบที่่ว่ามีนักท่องเที่ยวจีนเยอะมาก มีการขยายตัวของโรงแรม ร้านค้า ร้านอาหาร เพราะฉะนั้นถ้าเราขาดนักท่องเที่ยวเงินไปเลยหรือถูกลดปริมาณลงอย่างรวดเร็ว

แน่นอนว่าผู้ประกอบการจะปรับตัวไม่ทันแล้วจะมีผู้ได้รับผลกระทบจากเรื่องนี้ในวงกว้าง แต่ในระยะยาวต้องวางแผนรองรับ เพื่อให้ที่่นักท่องเที่ยวที่่เข้ามา มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ให้เม็ดเงินที่่ใช้จ่ายในแต่ละทริปของเขา มีจำนวนที่่สูงขึ้น ไม่ควรไปกัสนที่่จำนวนคนอย่างเดียว

จากการติดตามสถานการณ์ระยะที่่ผ่านมา โอกาสที่่ผมมองเห็นตอนนีก็่คือ Trend ของนักท่องเที่ยวชาวจีนโดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่เริ่มมีพฤติกรรมออกเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองแล้ว เขาไม่พึ่งพบริษัททัวร์

! กลุ่มนี้ถือว่าเป็นกลุ่มที่่น่าสนใจมาก และควรไปกัสนให้ดีขึ้น เพราะคนเหล่านี้ได้ใช้จ่ายเม็ดเงินอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เงินถูกหมุนเวียนอยู่ในเศรษฐกิจไทยเต็มๆ ●

